

Ανώμαλη προσγείωση της διαπλοκής

24/2/2015

Διεθνείς διαγωνισμούς και ενοίκιο για τις τηλεοπτικές άδειες με σκοπό την είσπραξη 100 εκατ. ευρώ, τέλος στα χαριστικά δάνεια και μεγάλη ίδια συμμετοχή κεφαλαίων των ιδιοκτητών ΜΜΕ προβλέπει το σχέδιο των υπουργών Νίκου Παππά και Χρήστου Σπίρτζη.

«Ηρθε επιτέλους η ώρα να μπουν κανόνες στα media», διαμηνύουν από το Μαξίμου σε όλους τους τόνους. Αν και δεν έχει ληφθεί ακόμα καμία τελεσίδικη απόφαση, το σχέδιο για τη δομική αλλαγή στο χώρο των ΜΜΕ είναι από τα πρώτα που θα παρουσιάσει η κυβέρνηση μετά την ολοκλήρωση της διαπραγμάτευσης με την Ευρωζώνη.

Στο δείγμα γραφής της νέας κυβέρνησης με τίτλο «νέο ήθος», εκτός από το φορολογικό νομοσχέδιο, το πακέτο μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης και τις διατάξεις για τις εργασιακές σχέσεις, συμπεριλαμβάνεται και ο εξορθολογισμός του μιντιακού τοπίου, ιδιαίτερα του τηλεοπτικού. Γνωρίζουν, άλλωστε, πολύ καλά στο Μαξίμου ότι η κίνηση αυτή είναι ζωτικής σημασίας για να σπάσει το αμαρτωλό τρίγωνο της διαπλοκής, για το οποίο έχει επανειλημμένως μιλήσει ο Αλέξης Τσίπρας.

Όπως μας επισημαίνει ανώτατη πηγή του υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, «στόχος μας δεν είναι ο προσεταιρισμός των μεγάλων μιντιακών ομίλων, όπως συνέβαινε με τις προηγούμενες κυβερνήσεις. Στόχος μας είναι η επιβολή ξεκάθαρων κανόνων, οι οποίοι από μόνοι τους θα διαμορφώσουν νέα δεδομένα στον ευαίσθητο τομέα των ΜΜΕ». Η ίδια πηγή προσθέτει ότι «όπως ασχολούμαστε με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή μίας δίκαιης πολιτικής για το Δημόσιο, έτσι σκοπεύουμε να κινηθούμε και στον ιδιωτικό τομέα». Ας σημειωθεί ότι το καυτό θέμα των τηλεοπτικών αδειών ανήκει στις αρμοδιότητες του παραπάνω υπουργείου. Εκεί θα διαμορφωθούν οι προδιαγραφές.

Την πολιτική εποπτεία του όλου εγχειρήματος έχει ο υπουργός Επικρατείας Νίκος Παππάς. Είναι αυτός που σε συνεργασία με τον πρωθυπουργό θα χαράξει τις κατευθυντήριες

γραμμές. Θα το υλοποιήσει, όμως, ο αναπληρωτής υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων Χρήστος Σπίρτζης, ο οποίος έχει αναλάβει τις αρμοδιότητες που μέχρι πρότινος είχε ο κ. Μιχάλης Χρυσοχοΐδης.

Η συμμετοχή του κ. Σπίρτζη στο κυβερνητικό σχήμα ήταν έκπληξη ακόμα και για όσους βρίσκονται κοντά στην Κουμουνδούρου. Έχει υπάρξει στέλεχος του ΠΑΣΟΚ, αλλά αυτό που μέτρησε αποφασιστικά ήταν το γεγονός πως από τη θέση του προέδρου του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ) όχι μόνο άσκησε έντονη κριτική στις μνημονιακές πολιτικές που θίγουν τους μηχανικούς, αλλά ανέλαβε και πρακτικές πρωτοβουλίες για να προβληθεί αντίσταση σε συμβάσεις που θίγουν το δημόσιο συμφέρον. Ως πρόεδρος του ΤΕΕ δεν δίστασε να συγκρουστεί με την κυβέρνηση του Γιώργου Παπανδρέου και βέβαια με τις κυβερνήσεις των Λουκά Παπαδήμου και Αντώνη Σαμαρά που τη διαδέχθηκαν. Διαστάσεις και μεγάλη δημοσιότητα πήρε η σύγκρουσή του με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, η οποία είχε επιβάλει πρόστιμο στο ΤΕΕ για μη σύννομο καθορισμό των ελάχιστων αμοιβών των μηχανικών. Το 2011 το -υπό την ηγεσία του- ΤΕΕ προχώρησε στην πραγματική αποτίμηση της αξίας της ΔΕΗ, υποστηρίζοντας «τον κρατικό χαρακτήρα και έλεγχο της εταιρείας». Έναν χρόνο αργότερα έπαιξε καθοριστικό ρόλο στο αντιμνημονιακό μέτωπο που συγκροτήθηκε από το ΤΕΕ, τον Ιατρικό Σύλλογο Αθηνών (ΙΣΑ) και τη Συντονιστική Επιτροπή των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδας.

Η επανίδρυση της ΕΡΤ

Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες, το θέμα των τηλεοπτικών αδειών πάει χέρι με χέρι με το νομοσχέδιο για την επανίδρυση της ΕΡΤ. Νομοσχέδιο που θα προβλέπει και την επανεξέταση των προϋπολογισμών της ΝΕΡΙΤ, λόγω του γεγονότος ότι τον τελευταίο χρόνο υπήρξαν αδικαιολόγητα αυξημένες δαπάνες.

Η ανάσταση της δημόσιας τηλεόρασης, όμως, δεν αρκεί από μόνη της για να βάλει τάξη στο θολό τηλεοπτικό τοπίο. Είναι κοινός τόπος για τον ΣΥΡΙΖΑ ότι ισχυρά οικονομικά συμφέροντα, τα οποία διαπλέκονται πολλαπλώς με το παραδοσιακό πολιτικό προσωπικό, έχουν καταλάβει και ουσιαστικά νέμονται τις δημόσιες ραδιοφωνικές και κυρίως τηλεοπτικές συχνότητες. Αυτό, βέβαια, έγινε με τη σύμφωνη γνώμη των προηγούμενων κυβερνήσεων, οι οποίες απέφυγαν να προκηρύξουν πλειοδοτικό διαγωνισμό για την

παραχώρηση αδειών και βέβαια να επιβάλουν την τήρηση αυστηρών προδιαγραφών όχι μόνο όσον αφορά στην αντικειμενικότητα της ενημέρωσης, αλλά και στην ποιότητα του ψυχαγωγικού προγράμματος.

Δεν πρόκειται, βέβαια, για αμέλεια. Το καθεστώς της ρευστότητας και της αναρχίας κατά μία έννοια βόλευε και τις δύο πλευρές: οι κυβερνήσεις μπορούσαν να πιέζουν τους καναλάρχες για να εξασφαλίζουν πολιτική υποστήριξη, προσφέροντάς τους ως αντάλλαγμα σχεδόν δωρεάν συχνότητες και ασυδοσία. Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες, η κυβέρνηση Τσίπρα φέρεται αποφασισμένη να ανατρέψει τα μέχρι τώρα ισχύοντα. Προτίθεται να νομοθετήσει επαρκές θεσμικό πλαίσιο για τον έλεγχο της οικονομικής κατάστασης των τηλεοπτικών σταθμών και άλλων ΜΜΕ, τερματίζοντας το καθεστώς των προνομιακών δανειοδοτήσεων από τις τράπεζες. Όπως διαβεβαιώνουν το «ΘΕΜΑ» αρμόδιες πηγές, θα καταβληθεί προσπάθεια να συρρικνωθούν οι εξαρτήσεις των ΜΜΕ όχι μόνο από την κυβέρνηση και τα κόμματα της αντιπολίτευσης, αλλά και από τα οργανωμένα οικονομικά συμφέροντα, τα οποία ελέγχουν σήμερα τα κατεστημένα ΜΜΕ.

Η πρώτη κίνηση της κυβέρνησης θα είναι η άμεση προκήρυξη διαγωνισμού για τις τηλεοπτικές άδειες. Με τον τρόπο αυτό οι σημερινοί καναλάρχες ή όσοι θέλουν να γίνουν καναλάρχες θα πληρώνουν για τις δημόσιες συχνότητες. Η δεύτερη κίνησή της θα είναι η λεπτομερής επανεξέταση του νόμου περί ανωνύμων εταιρειών, ο οποίος επιτρέπει μέχρι σήμερα την επί σειρά ετών διάσωση μιντιακών ομίλων με μεγάλες οικονομικές ζημιές.

Ο επίμαχος διαγωνισμός για τις τηλεοπτικές άδειες δεν έχει πάρει ακόμα συγκεκριμένη μορφή. Καλά ενημερωμένες πηγές υποστηρίζουν πως το επιτελείο που τον έχει αναλάβει ακολουθεί λογική «ανοιχτών θυρών και διαλόγου». Όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν, «αυτός είναι ο μόνος σίγουρος τρόπος για να προχωρήσουν στη θεραπεία των χρόνιων παθολογιών».

Αν και δεν έχει αποσαφηνιστεί το τελικό πλαίσιο, ο διαγωνισμός θα είναι ανοιχτός και διεθνής. Θα δώσει, όμως, προτεραιότητα σε ελληνικές μιντιακές εταιρείες. Η εκτίμηση των αρμόδιων κυβερνητικών παραγόντων είναι ότι το κέρδος για το Δημόσιο είναι ρεαλιστικό να φτάσει τα 100 εκατ. ευρώ. Αξίζει εδώ να σημειώσουμε ότι στο θέμα αυτό η κυβέρνηση βρίσκεται σε απόλυτη ταύτιση με τους δανειστές. Να θυμίσουμε επίσης ότι μόνο κατόπιν επίμονων πιέσεων της τρόικας είχε ενταχθεί ο όρος αυτός στο μνημόνιο. Περιττό να πούμε ότι οι κυβερνήσεις Παπανδρέου, Παπαδήμου και Σαμαρά δεν τήρησαν τη συγκεκριμένη μνημονιακή υποχρέωσή τους.

Η σημερινή κυβέρνηση, όμως, δηλώνει πως δεν έχει τις εξαρτήσεις των προκατόχων της, αλλά έχει και συμφέρον να επιβάλει κανόνες και μια νέα τάξη πραγμάτων ειδικά στο μιντιακό τοπίο. Όπως υποστηρίζει συνεργάτης του πρωθυπουργού, «δεν θέλουμε πόλεμο με κανέναν, αλλά όποια επιχειρηματικά συμφέροντα επιχειρήσουν να μας υπονομεύσουν, επειδή δεν θέλουν κανόνες, θα μας βρουν απέναντί τους». Είναι αξιοσημείωτο ότι η ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ το προηγούμενο διάστημα φωτογράφισε μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους τα συμφέροντα των οποίων θεωρούν πως θα θιγούν από τους κανόνες που θα επιβάλει. Κυβερνητικοί παράγοντες υπογραμμίζουν ότι «δεν θεωρούν εξ υπαρχής κανέναν εχθρό τους και ως εκ τούτου δεν έχουν σκοπό να εκδικηθούν κανέναν». Αφήνουν, ωστόσο, να εννοηθεί ότι μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι (αναφέρουν ενδεικτικά τον όμιλο Μπόμπολα), οι οποίοι «είχαν συνηθίσει να θεωρούν δεδομένη την προνομιακή και συχνά σκανδαλώδη αντιμετώπιση εκ μέρους των προηγούμενων κυβερνήσεων, θα προσγειωθούν ανώμαλα. Θα χάσουν τα προνόμια, αλλά και θα ελεγχθούν διεξοδικά».

«Ζήτημα δημοκρατίας»

Όταν σε κυβερνητικό στέλεχος επισημόναμε ότι και εκπρόσωποι τέτοιων ομίλων μιλούν δημόσια για την ανάγκη επιβολής κανόνων, χαμογέλασε με νόημα και απάντησε: «Τόσο το καλύτερο. Οποιος επιχειρηματίας επιθυμεί συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, γιατί να θέλει να βρίσκεται σε καθεστώς ομηρίας από την εκάστοτε κυβέρνηση; Θα φανεί, όμως, σύντομα ποιος θέλει υγιή ανταγωνισμό και ποιος δεν θέλει να ξεβολευτεί από το θερμοκήπιο της διαπλοκής». Αρμόδιος υπουργός υποστηρίζει ότι «το ξεκαθάρισμα του μιντιακού τοπίου, αλλά και του ευρύτερου τοπίου των δημοσίων συμβάσεων δεν είναι μόνο προεκλογική δέσμευση. Είναι κρίσιμο ζήτημα και δημοκρατίας και οικονομικής ανάπτυξης. Το επιδιώκουμε και πρέπει να πω ότι είναι από τα θέματα στα οποία συμφωνούμε απόλυτα με τους δανειστές».

Αυτή τη στιγμή τα τηλεοπτικά κανάλια εκπέμπουν με ένα μεταβατικό καθεστώς λειτουργίας. Οι άδειες έχουν λήξει και συνεπώς όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία δεν αποκλείεται να μείνουν χωρίς άδεια κατεστημένα τηλεοπτικά μαγαζιά. Αν κρίνουμε από τα όσα αφήνουν να εννοηθούν αρμόδιοι παράγοντες, «αυτό δεν θα στενοχωρούσε καθόλου την κυβέρνηση!». Οι ίδιοι, άλλωστε, αφήνουν σαφώς να εννοηθεί ότι επιδιώκουν αλλαγή των σημερινών ισορροπιών με διεύρυνση της αγοράς και σπάσιμο του ολιγοπωλίου.

Εκτός από τον διαγωνισμό για τις άδειες θα ενεργοποιηθούν και διατάξεις της νομοθεσίας που επιτρέπουν στην Τράπεζα της Ελλάδος και στις αρμόδιες εισαγγελικές αρχές να διενεργούν ελέγχους για την προέλευση της χρηματοδότησης των ΜΜΕ. Με τον τρόπο αυτό θα ισχύσει ό,τι προβλέπεται και για όλες τις ανώνυμες εταιρείες. Μία ζημιογόνα επιχείρηση δεν είναι δυνατόν να λειτουργεί επ' αόριστον χωρίς να ανακεφαλαιοποιείται.

Η προκήρυξη του διαγωνισμού από μηδενική βάση δείχνει ότι πρόθεση της κυβέρνησης δεν είναι να ανοίξει πόλεμο για το παρελθόν. Από την άλλη πλευρά, όμως, καθιστά σαφές ότι ο διαγωνισμός δεν πρόκειται να είναι μια τυπική διαδικασία που θα νομιμοποιήσει τους ήδη κατέχοντες προσωρινές άδειες.

(ΠΗΓΗ: [http:// www.ereportaz.gr /](http://www.ereportaz.gr/))

Πηγή: http://anemosantistasis.blogspot.com/2015/02/blog-post_410.html#ixzz3ShZUDBgZ